

# Hjertets Geometri: Om udregningen af hjerterum



Viggo Bjerring, forfatter til både Hjertets Geometri og Verdenshjertet. Begge er anmelderroste men Inger Olesen Ravn har en indsigtelse i sin anmeldelse. Foto: Frej Rosenstjerne.



**Inger Tejlgaard Olesen Ravn**

25.02.2024



**NY BOG // ANMELDELSE – ‘Hjertets Geometri’ har de samme grundbestanddele, der genbruges af plottwists, realplansforskydningerne får os ud på kanten af sædet (og os selv), og Mads forvilder sig endnu engang ud, ind og rundt i labyrinten, endnu engang når han til udkanten af sig selv, og endnu engang tvinges han udover afsatsen, ind i sit hjertes inderste. Måske føles det til sidst som lige et plot-twist for meget?” Inger Tejlgaard Olesen Ravn har en indsigtelse, men er også begejstret for Viggo Bjerrings nye og længe ventede bog.**

Der er stuvende fyldt på Alleenberg på Frederiksberg, og de sidst ankomne får end ikke plads indenfor: Sådan ser *succes* ud.

”Egentligt var det jo ikke min mening at skrive en fortsætter. Men så gik jeg rundt og tænkte over det, og så begyndte jeg at skrive. Og så fortsatte jeg, og så tænkte jeg ”Der er noget her.”

Ordene er Viggo Bjerrings, og de falder i forbindelse med receptionen for *Hjertets Geometri*, hvor Bjerring og hans forlægger, Christel Sunesen fra Forlaget Ekbatana, har gjort deres yderste for at genskabe rammerne fra receptionen for udgivelsen af *Verdenshjertet*, ettereren der blev modtaget med stor begejstring af både anmeldere og læsere:

Skønlitteratur i P1 med Nanna Mogensen, Deadline, avisoverskrifter, nomineringer til adskillige priser – hele møllen.

“Når *Verdenshjertet* blev den enorme succes, den blev, har det uden tvivl haft noget at sige, at bogen havde en væsentlig samfundskritisk pointe

Forlægger og forfatter er ikke i tvivl om, hvordan bogudgivelsen af to’eren skal fejres: Samme bordopstilling, samme band, samme program. Man fornemmer en pointe med gentagelsen.

Når *Verdenshjertet* blev den enorme succes, den blev, har det uden tvivl haft noget at sige, at bogen havde en væsentlig samfundskritisk pointe med at påpege de langsigtede konsekvenser af den udvikling, vi befinder os i som menneskehed, f.eks. i relation til en ”økokapitalistisk” tankegang, et voksende prekariat og en omsiggribende udfasning af mennesket i kulturindustrien.

Som fortælling boltrede den sig dog på flere lag: Ved siden af et godt sammenskruet plot var der nok metafiktivt lir i udstrakt arm til at enhver med en indre litteraturvidenskabsnørd kunne sidde og gnægge velfornøjet over Bjerrings påfund.

Som læsere blev vi holdt på tåspidserne: Hvilket plan bevægede vi os på? Hvad var det *egentlige realplan*? Var bogen den dystopiske fortælling om den store virkelighedssimulation, den udgav sig for at være eller var det i virkeligheden en beretning om et individ-psykologisk kollaps, hvor vi befandt os på hjernesynapsernes sammenbrændingspunkt?

Og hele tiden så fungerede fortællingens drivkraft, vi blev drevet frem med fremstillingen af forskudte virkelighedsplaner og scenarier, der kun kan findes i fiktionen, men ikke kunne findes uden at virkeligheden også fandtes.

An aerial photograph of a dense forest, showing a winding path or stream cutting through the trees. The colors are dark greens and blues, suggesting a deep, shaded forest.

***HJERTETS GEOMETRI***  
***VIGGO BJERRING***

***ROMAN  
EKRÁTANA***



## Står livet mål med tiden?

*Hjertets Geometri* fortsætter fortællingen der, hvor *Verdenshjertet* standsede. Eller mere præcist fortællingen fortsætter ikke, fordi den netop var gået i stå. Klokken er stadig 11.07, og det fortsætter den med at være det meste af romanen igennem.

Hovedpersonen Mads har som den eneste undvejet Den store Stilstand, der er en konsekvens af, at tiden er gået i stå, og han bevæger sig rundt i en fastfrosset verden fuldkommen alene, mens han lærer den at kende igen. Man fanges ind af den syrede fornemmelse af at alt forsvinder i træg gennemsigtig gele og undervejs, når Mads bevæger sig rundt blandt størknede mennesker, undersøgende, berørende, ensom, er det taget lige ud af Quicksilvers *moment* i *X-Men: Days of Future Past*. Besynderligt, drømmende.

Alligevel kan man ikke sige, at beskrivelserne bringer nogle egentlige epokegørende erkendelser med sig. Når Mads f.x. reflekterer over *ejerskabsretten* er hans konklusioner ikke noget, vi ikke godt ved: ”Al den tid, menneskene havde brugt på at føre regnskab og revision og opgøre, hvem der ejede hvad, hvem der havde ret til at herske over andre, forekom mig med et eventyrlig latterlig.” (s. 32)

Der er en besynderlig blanding af Robinson Crusoe, To års ferie og Kaptajn Jespersen over beskrivelserne af Mads’ forsøg på at installere normalitet i verden: Når han begynder at sætte sit liv i system, etablerer han automatisk rutiner og ritualer, som vi genkender fra vores egne liv

Til gengæld er beskrivelserne af Mads’ helt lavpraktiske løsninger på det strukturløse univers, han befinder sig i med ophøret af *Tiden*, interessante. Der er en besynderlig blanding af Robinson Crusoe, To års ferie og Kaptajn Jespersen over beskrivelserne af Mads’ forsøg på at installere normalitet i verden: Når han begynder at sætte sit liv i system, etablerer han automatisk rutiner og ritualer, som vi genkender fra vores egne liv.

”Jeg fik således en slags hverdag i Stilstanden, i normalitetszonen, en hverdag med vaner i dags- og natværelset. Især om morgenen var det vigtigt med rutiner, så jeg ikke blev liggende i sengen og gik til i spekulationer og mismod.

[...] *Minimalmotion* kaldte jeg det. Jeg løb på stedet, mens jeg talte til 100 og fik pulsen op.”

Mens man som menneske genkender behovet for at holde styr på tiden og fylde den ud med hverdag og gentagelser, så giver det læseren plads til egen undren – hvad er det, der etablerer oplevelsen af *tidsfylde* i vores liv? Hvornår oplever vi, at livet står mål med tiden?

Og som læser kigger man anderledes på sine egne rutiner: Jeg griber mig i at undre mig over, at Mads ikke tæller de uundværlige vandflasker i sit behov for tidsregning – her i en verden uden tid er der nemlig hverken rindende vand eller elektricitet.

## Kald mig Mads

Midt i den fortsat begivenhedsløse fortælling er det altafgørende, at vi har at gøre med en jeg-fortæller der er præcist så ydmygt et menneske, og alligevel så prisværdigt vedholdende i sine manglende prætentioner, som Mads er det.

I *Verdenshjertet* lærte vi Mads at kende som en forvokset drengerøv, en mand i trediveerne, der levede et liv som en stor teenager på sit værelse: jointrygende, hutlende, gamende og med præcis nok bøsseører til ikke at krepere.

“Som et barn på supermarkedets gulv, der er blevet væk i skoven af voksne ben, står Mads alene i verden og skråler og banker på gryder!

Som et barn på supermarkedets gulv, der er blevet væk i skoven af voksne ben, står Mads alene i verden og skråler og banker på gryder!!

Til gengæld bliver det tydeligt, selv for Mads, at han er drønhamrende ensom og at han overhovedet ikke egner sig til den form for isolation, han er fanget i: ”Jeg skrålede ud over Amager, skrålede i alle retninger, løb så tilbage over taget og ind ad branddøren. Jeg rodede i skramlet på loftet, til jeg fandt noget, der kunne bruges: et gammelt støvsugerrør og en støbejernswok, nogen havde kasseret. Jeg gik ud på taget, lagde wokken med bunden i vejret og hamrede løs på den med røret. Jeg holdt pauser for igen at råbe.

– JEEEEEEEG EEEEEER HEEEEER!!!” (s. 74).

Som et barn på supermarkedets gulv, der er blevet væk i skoven af voksne ben, står Mads alene i verden og skråler og banker på gryder!

*Hjertets Geometri* formår, midt i den dommedagstunge fortælling også at være både underholdende hysterisk morsom og meget, meget menneskelig, for bagved det galgenhumoristiske scenarium løber der gennem hele romanen den mest hjerteskerende længsel efter en plads blandt mennesker.

Mens den digitale simulation bipper og blipper derudaf i grønne tal og bokstaver får Mads adskillige nye flashbacks til sin barndom sammen med søsteren: Hun, drømmen om barndommens familie og tilhørsforhold spiller en stadig mere central rolle i hans bevidsthed.

## En u-ende-lig historie?

Litteratur, skrift, drømme og det at leve med, i og gennemfortællinger, gennem fiktion, altid på en armslængdes afstand af virkeligheden er et af Bjerrings tilbagevendende temaer.

Bøger, litteratur, intertekstuelle referencer og brud på den 4. væg spillede også en central rolle i ettern, hvor Mads bevægede sig ind og ud af forskellige lag af virkelighed og bevidsthed.:

Eftersom han var skribent og læseren ind imellem læste med på det, han skrev, og fordi han ind imellem havde mentale *blackouts*, hvor læseren blev præsenteret for hans drømme fremstillet som et lag af virkeligheden, så var man på vagt: Ikke alt, der blev fremstillet som virkelighed, er det.

Det er der også grund til at være i toeren, igen leges der med flere virkelighedsplan: Der er intertekstuelle referencer, f.eks. når Mads ikke længere vil nøjes med minderne som selskab og begynder at genlæse sine bøger. Først og fremmest genlæser han Mikael Endes børnebog, *Momo*, i den selvsamme udgave, som han engang selv lærte at læse efter og på et parallelt plan byder bogen sig til med sin tematisering af tiden og menneskets forhold til tiden, hvilket bliver tydeligt, da *Hjertets Geometri* citerer fra *Momo*: ”For tid er liv. Og livet bor i hjertet.” (s. 67).

**Mads forvilder sig endnu engang ud, ind og rundt i labyrinten, endnu engang når han til udkanten af sig selv, og endnu engang tvinges han udover afsatsen, ind i sit hjertes inderste**

Når Mads på s. 83 oplever at et tekststykke er forvandlet til fejlkode for nogle sider senere at konstatere at det er væk, er det både et konkret plotelement og en

gentagelse af et plotelement i Mikael Endes *Den Uendelige Historie*. Undervejs i dette værk, optræder *Den Uendelige Historie* som et værk i værket, der begynder at slette sig selv, fordi det ikke er lykkedes for hovedpersonen, der er dukket op som karakter i bogen i bogen, at redde verden fra udslettelse.

Med denne tilføjelse etableres der et *count down*: Verden er ikke blot gået i stå, den truer med at forsvinde. Og så kan den egentlige handling begynde.

## Hjertets Geometri – hvor værker det?

*Verdenshjertet* fungerede som nævnt indledningsvist, exceptionelt godt. Flere virkelighedsplaner flettede sig tilsyneladende ind og ud af hinanden uden på noget tidspunkt at afsløre sig i en definitiv tolkning. Hvordan så med *Hjertets Geometri*? Er den på niveau – virker den – er den en værdig fortsættelse? Tjaaah jaaah, både og derfor ... ikke helt.

*Hjertets Geometri* har de samme grundbestanddele, der genbruges af plottwists, realplansforskydningerne får os ud på kanten af sædet (og os selv), og Mads forvilder sig endnu engang ud, ind og rundt i labyrinten, endnu engang når han til udkanten af sig selv, og endnu engang tvinges han udover afsatsen, ind i sit hjertes inderste.

*Hjertets Geometri* mangler det sidste af den multifacetterede synkronicitet, der gjorde sig gældende for etteren, hvilket kalder på en både ironisk og forudsigelig observation: Når tiden sættes i stå, fuser fremdriften ud

Måske føles det til sidst som lige et plot-twist for meget?

I hvert fald for denne læsere, der også savner den krog, *Verdenshjertet* havde i en genkendelig verden. Virkeligheden er ikke blevet mindre påtrængende med klimakrise og krig.

Det er på sin vis absurd at gøre indsigelse, fordi det primært handler om, at niveauet på *Verdenshjertet* var så højt, men *Hjertets Geometri* mangler det sidste af den multifacetterede synkronicitet, der gjorde sig gældende for etteren, hvilket kalder på en både ironisk og forudsigelig observation: Når tiden sættes i stå, fuser fremdriften ud.

*Læs også anmeldelsen af Viggo Bjerrings romandebut, 'Verdenshjertet' her.*

forlaget ekbatana

Hjertets Geometri

Inger Olesen Ravn

skønlitteratur

Viggo Bjerring



### Inger Tejlgaard Olesen Ravn

Inger Tejlgaard Olesen Ravn er cand.mag. i litteraturvidenskab og engelsk, lektor ved Campus Vejle, forfatter til artikler til Dansknoter, fagblad for gymnasieansatte dansklærere. Er jyde, bijobber som Shetlandspony og skriver dårlige digte på...

## Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

**Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →**

**Ja tak, send mig POV Weekend**

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

**Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →**

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.

### Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

PODCAST

SPONSOREREDE ARTIKLER

ARRANGEMENTER

POV STUDY

### Chefredaktion

### POV International

OM POV

REDAKTION

SKRIBENTERNE

GÆSTESKRIBENTER

SAMARBEJDSPARTNERE

DEBATREGLER

BLIV MEDLEM

COOKIES & PRIVATLIV

### Fagredaktion